

ELŐRE

Ipari és kereskedelmi érdekek szolgálatában álló független kritikai hetilap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sopron, Ógabona-tér 12.	Felelős szerkesztő: RÁTH GYULA.	Előfizetési ár: Égész évre 6 K - f Félévre 3 K - f Negyedévre 1 K 50 f
--	---	--

Végre mégis.

Hosszu, kínos vajúdás után végre mégis csak megszületett az a törvényjavaslat, mely a fehér foszfor használatát a gyújtógyártásnál eltiltja.

A fehér halál, amely a gyufagyártás közben éri utól a munkásokat, a fehér foszfor-okozta lassu, borzalmas sorvadás nagysokára mégis el fog tűnni a magyar élet specialitásai közül. Ezekben a napokban nyújtották be a képviselőházban a fehér foszforral gyártott gyújtókról szóló törvényjavaslatot, amely a foszforjálmat, Magyarország azt az Európával és a humánus gondolatlat szemben vállalt kötelezettségét végre törvénybe iktalja.

A fehér foszforral készített gyújtó jóval olcsóbb minden más gyújtónál. De a vele foglalkozó munkások borzalmas, lassu pusztulást okozza és használata is rendkívülien ártalmas. A fehér foszfor a test nyílásainál a csontokra veti magát, lassan megőrli, megrágná és eltörzött haladékokat csinál az emberkeből. Alkapsoc nélkül, megőrbült tagokkal görnyednek a

fehér foszforos gyújtógyárakban dolgozó munkások a halál felé.

A művelt világ országai egy-egy összejevelten már évekkel ezelőtt meggyeztek, hogy ezt a gyilkos gyújtót nem gyártják többé. Magyarország nevében is kötelezettséget vállalt rá Szevényi, a magyar állam kikötötte. De ezt a kötelezettséget nem vállalta be máig. Magyarországon tovább gyártották az olcsó gyújtót, amely csak magyar munkások olcsó életébe került. Az emberpusztítás ellen folyó agitációból kivette a részét a mi lapunk is és amikor most végre benyújtották a törvényjavaslatot, amely megtiltja a gyújtógyártásban a fehérfoszfor használatát, szerénytelenség nélkül megkezelhetünk azokra a tudósításokra, a melyekben feltártuk a fehér foszforral dolgozó munkások borzalmas sorsát.

A törvénybe iktaltott foszfortilalom Magyarországnak egy szomorú és bizony szégyenli való specialitása tünik el. Nem járnak többé majd a gyújtógyárak körül fogatlan, alkapsocstalan, gyönyvert kísérletek, akik negyven krajczar napszámmért elbaldhatták a csontjaikat az olcsó gyújtó gyárosainak.

Tulajdonképp csak egy rég elmult idő köztünk járó kísérete vész ki ezzel a törvényjavaslattal és ezért nem kell ezt szociális vívmány gyanánt üdvözölnünk.

SZEMLE.

Drágább lett a hus. Mint utolsó számunkban jeleztük, a hustrágaság még nem érte el tetőpontját, sőt minden arra mutat, hogy a legközelebbi napok vásárcsarnoki árkiutaslása még *újabb husrágulástól* tesznek majd jelentést. A esztőtörki budapesti marhavására összesen 1740 darab marhát hajlítottak fel a bizományosok, amiből vidékre 340, külföldre 56 darab kelt el, maradt tehát a főváros egy hett huskészletének fedezésére 1150 állat. Múltán azonban Budapestnek hetenkint kétezer darab marhára van szüksége, az ötmárhá ára természetesen nyomban 6-10 koronával emelkedett méterműsáinkint. A meszárosok az ekerültetelén drágulástért, amit azt ugyancsak mult számunkban bővebben jeleztük a hatóságok teszik felelőssé. Azoknak kellett volna szerint tők gondoskodni, hogy elegendő számú marhát hajtsanak fel a vásárra és a hatóságoknak kellett volna megakadályozni, hogy az előfelen felhalldás egy részét meg el is szállítsák. Gyönyörű kiállítások. Jellemző azonban, hogy e tejjel-mézcel folyó ország földművelésügyi

Apró tárcák.

Virágok egy sírra.

I.
Te voltál a fény, a nap,
Én voltam az árnyék.
Te már pihezsz ott alant;
Hát én mire várnék?
Hogyha lenyugszik a nap;
Velemezy az árnyék.

II.
Millió csillag ragyog az égen.
Nagy is, kicsiny is, minden fűja.
Valami mondja, azt sugja nekem,
Olyan is van, hogy laknak rajta...
- Te melyiken vagy, kis anyám, édes?!...

III.

Kicsi anyalom,
Lefőt virágom.
Édes-e ott lenn
A siri álom?
Ha édes ott lenn,
Ha nem faj semmi:
Hívj el engem is
Hozzad pihenni!...

Szeremlei Lajos.

A kávé.

Braziliát tartják a kávé hazájának. És nem ok nélkül. Az egész világon termelt kávénak 75 százaléka ma Braziliában terem, de volt idő, mikor Ceylon, India, Kuba, Arabia, Jáva és Filippi szigetek több kávé termeltek, mint Brazília. A braziliai kávétermelés története nem oly régi, mint ahogy

hinnők. Anyi igaz, hogy 1733-ban már találtak Braziliában kávéültvényeket, de nagyon termelni csak a mult század harmincas éveiben kezdték. Hogy azután a braziliák a kávétermelés terén mily rohamosan haladtak előre, azt akkor értjük meg igazán, ha tudjuk, hogy amig az ötvenes években Brazília évi kávétermelése 2 millió zsákra rugott, addig már 1890-ben 5,300.000 zsáknyi kávétermése volt a viláig ugyanez esztendei 9,300.000 zsáknyi kávétermelésével szemben. S mert abban az időben a kávénak jó ára volt s a kávétermelés mint üzlet, nagyon jól jövedelmezett, a kávéültvények száma évről-évre jobban és jobban szaporodott, ugyannyira, hogy ma például Braziliának egyetlen állama, Sao Paulo, évente több mint 20 millió zsák kávé termel, vagyis többet, mint amennyi kávéval az egész világ fogyaszt. Ma a kávétermelés terén is túltermésel találkozunk. Brazília a túltermelés ellen új vedekezik, hogy törvényileg megtiltotta új ültvények létesítését, de megengedte a ki-

Gummisarok, cipókrém, cipósámfa, cipőkötő, szallagtartó, gyöngycsokor

és mindennemű díszmű bőrök nagy választéka.
Világhírű „O'SULLIVAN” gummisarok
és „IDA” cipókrém egyedülálló raktára

Fleischer József
börkereskedésében
SOPRON, SZÉCHENYI-TÉR 20.

minisztere éppen a minap azzal nyugtatta meg az argentinai huszhozatal ellen oly vehemensen agáló ezerhadosokat, hogy ne féljenek az agrárius urak, a husarok csökkenésétől egyáltalán nem kell tartani. A csőtörőki marhavész megcsappant formálat sokan azt magyarázták, hogy a tis nap előtt egyes állatokon mutatkozott ragályos betegségek és az előfordult állatbetegségek következtében szükségessé vált övintézkedéseink riasztó hírek kerültek forgalomba, amiért a kisgazdák és bizonyítosok nem mertek nagyobb mennyiségű marhát felvásárolni. Mikor fogynak ki már egyszer mi is birkatúrulóinkból.

Garazdálkodás a szeplőflénsséggel.

Válság a „Soproni Napló“ 244. számában közölt íly című cikkére.

(h) „Rendszeri lett Sopronban, hogy egyeseket és intézményeket, a közérdekvérendő bírálat címe alatt, hirtelen után ki-kereszteljen. Ennek a rendszernek zárt körébe illeszkedik bele az a gyallakzó cikk, amelyet tulajdonképpen megbeszélésre szenteltek, ha a felső cím alatt bár, de vele foglalkozom.“

Igaza van. Így piszkálják, gyalázzák Sopronban az állítólagos részvegeket — részvege. De csak addig és ily értelemben van igaz a cikknek, azután már egytelény mondattan sem.

Ugyanis a „garazdálkodás“ szó értelmezésével kezdi a cikk, melynek következő magyarázatát adja:

„Ennek a szónak »garazdálkodás« a hirlapi cikk által meghatározott sensusa-ban benne foglaltatnak esalás, sikasztás, rosszhiszeműség, navasz fondorlat, hamis könyvelés, ellenőrzés nélkül való garazdálkodás, garazda kezelés, üzleti rosszakaratú titkoldozás, hitlen kezelés stb.“

Erről az óvatoss mondatképzésből feltehető, hogy fogalmazzák a „garazda“ szó értelmével tényleg tisztában van és csupán a hirlapi cikk által meghatározott sensusa-ban tulajdonít neki más értelmeket, azaz sikasztást, esalást, hitlen kezelést stb. Igaz, hogy soha fel nem tételeztem volna magamról akkora teletseget (?), hogy vala-

halóban lévő öreg fák kiirtását és ezeket ujakkal való pótlását. Hogy kávétermelőink piacot teremtsen, Angolország olyan szerződést kötött, mely a braziliai kávének Angolországba és az angol gyarmatokba való kivitelét biztosítja s hogy a kávéfogyasztás emelje, 262.000 dollár alapítkevel Londonban olyan társulatot alapított, melynek az a rendeltetése, hogy a fogyasztást elősegítse, nevezetesen pedig Anglia és az angol gyarmatok népeit téla helyett a kávévadás szoktassa. A világ évről-évre a kávéfogyasztás meghaladja a 17 millió zsákot és azt hiszik, hogy 1915-ben ez a szám 20 millióra fog emelkedni. A legtöbb kávé az Egyesült Államok népe fogyasztja. Az 1906. és 1907-iki statisztikában az Egyesült Államok 7.043.593 zsák kávé importált Európához. A világ legelső kávékereskedője a Wille Tivadar és társa cég Hamburgban és Szantóban. Ennek a cégnek csak Sao Paulo államban 25 kávéültetvény van. Hogy egy-

mely határozott fogalomnak lényegétől teljesen eltérő jelentéssel közzéadottessék és hogy azután ezzel a lényegből így kifordított fogalomnak tényleg más is mondhatassak, mint amit maga a fogalom az ő eredetiségében jelenleg. De nem találtam azt a »meghatározott sensust« sem cikkemben, amely a »garazda« fogalmát csak meg is kísérlelő jelentéséből kiforgatni.

Sohol egy szóval, de még egy árva betűvel sem támadtam, vagy gancsoltam cikkemben a „Soproni Napló“ cikkjére által teljes egy hasábon at védett pénztári kezelést annak a rokkant- és nyugdíjintézetnek. Híltlen penkeztésre, esalásra, sikasztásra, hamis könyvelésre vagy ehhez hasonlóra még ma is intézkedni célszerű sem tettem. Nem is hallottam erre vonatkozó semmi panaszt, sőt ellenkezőleg, csak dicsereket és elismerést. Nem is mondtam cikkemben semmi mást, mint tisztán és kizárólag azt, hogy ez az intézet többet fizet ki nyugdíj- és rokkantségi címen, mint amennyit szabályszerűen levett el. Csupán ezt és csupán ennyit mondtam.

Ami erre vonatkozólag az ellenkezőnek bizonyítására a szóbanforgó cikk felhoz, nem egyéb frazsilnál. Az ideelőtti elhatározások, az olcsó kezelés, a támogatások és mindazok az egyéb tényezők, melyek az az intézet más intézetekkel szemben »nagyobbn« teherbírára képesítik, csak akkor érthetővé válnak, ha velük számszerűleg kimutatjuk, hogy tényleg akkora teherbírára képesek.

Ezt így kimutatni nevezett cikk azonban elmulasztotta. Pusztá felsorolásúkkal tehát állításon valótlanságot nem bizonyította be.

De ad a cikk gyökérimutatást is. Hiszen nem állítottam azt, hogy az egyesületnek nincs vagyona. Van. Hogyis ne volna! Kell, hogy legyen. Még abban sincs semmi okom kételkedni, hogy ez a vagyon a hat millió koronát meghaladja. Ez az is igaz, hogy sok pénz az a hat millió korona, de teremedek, szemképrázatolag sok pénz, de hiszen Magyarországnak nyomorgó milliói sokszor hat milliónál nagyobb öszvagyonnal bírnak és mégis nyomorgó páriák. Tehát ezzel sem bizonyítottam elemem a cikk.

Ezzel tehát végeztem.

egy ilyen kivételvény mekkora értéket képvisel, azt akkor értjük meg, ha tudjuk, hogy van olyan ültetvény, amelyen öt millió nines a falatálható és nines tán egy se olyan, amelyen legalább 50.000 kávéfa ne volna. A kávéfa elültetése és ápolása nagy gondot követel. Általában 5 évig tart, amíg a kávéfa elfelejtődik, hogy gyümölcsöt hoz. Huszonöt-harminc esztendőig azután terem rendszeren, de ha jól gondozzák és súlyosabb természetű olemi estapok el nem pusztítják, úgy eled a gyümölcsözök a kávéfa ötven-hetvenöt évig is. A kávéfa szeptember és december közötti időszakban virágzik. Gyümölcse, amíg le nem szakd, olyan vörös, mint a cserezsya. Nems nagyon kényes növény. A termes bőségére és minőségére ugyan nagy befolyással van a gondos ápolás, de se nagy szárazság, se túlságos esőzés a legkedvezőbb időjárás is csak a legrikább esetben tesz bennna nagyobb károkat.

Az ügy érdeménél így azonban foglalkozom kell ezáltal az a hivatalos cáfolattal is, melyet a munkások rokkant- és nyugdíjintézetének közölt.

Ez már jóval tárgyilagossább és alaposabb, habir az is a rosszakaratú állításoknak panaszával kezeli. Ez a hivatalos cáfolat és fősúlyt annak az egyetlen vádemet megdöntésére fekteti, mely az igazolatlan magas segélynyújtás ellen irányult és itt többek között arra a figyelmet érdemlő nyilatkozatra támaszk, melyben a 1909. évi jelentésére utalva azt mondja, hogy

„az egytel fonnállása óta 1909 végéig meghalt és törölt tagok 529.596 koroná 32 fillert, a megmaradt rendes fizető tagok pedig 4.504.935 koroná 49 fillert fizettek be lagdíj címén az egytelbe; e szerint a megelév 4.990.042 koroná 13 fillert tagjai 20.24 vagy 30 filleres taglételek címén befizettek. Az eddig kifizetett segélyösszegek, valamint az öszes egyéb kiadások a kamatjegydelemből s a meghalt és törölt tagok befizetéséből nyertek fedezetet, az egytel jelenlegi tagjai által befizetett illetekeket tehát egyáltalán nem vették igénybe.“

Ez volna argumentum, ha az arányszám is kifejezést nyerne, hogy mily mértékben talá a kamatjegydelem megkímélve. Mert ha azt teljesen felmentészték azok a segélyek, melyeket annak a rokkantlétszámn segélyezésnyel, mint meg a 10—15 év előtti kis taglétszámból megváltottak, úgy nyilvánvaló lenne a mai tiszterre nagyobb taglétszám igénye az akkorinak mérve szerint kielégítést már nem nyerhet. De erről szó nem esik.

Figyelmet érdemelt a hivatalos cáfolat azon nyilatkozata is, hogy havonként 25—30 ezer koronát fizet ki egytelének segélyezésre, mindamellett 70—100 ezer koronát tesz félre, illetve tökéskit a jövőben beállító segélyigények kielégítésére.“

De ezen számtól is csak akkor képezne döntő bizonyítékot, ha egytel azt az adatokat is tartalmazná, melyek annak a megállapításához szükségesek, hogy a félre tett 70—100 korona mekkora hányada a öszbevetelnek, illetve mily arányban áll a felmentezett kamatjegydelemhez valamint annak a befizetési ciklus ugyanazon arányszámához, melyből a ma segélyezésre a mostaniakhoz viszonyítva kedvezőtlenedtek, akkor ugyan csak azt bizonyítják, hogy újabb tagok terhére segélyeztetnek a régiek. És erről is halgat a cáfolat.

Mindeneknél jelentőség teljesebb a hivatalos cáfolat azon kijelentése, hogy „az alapszabályok segélyezési részét a belügyminiszterium számvevőszége annak idején a legelhatóbban ellenőrizte, átvizsgálta az a kereskedelmi és igazságügyi miniszterium is és csak azután nyertek alapszabályaink jóváhagyását, miután az illetekcs forumoknak azok ellen kifogásai nem volt. A leg-részletesebb hatóság vizsgálataknál állt kell tehát magunkat, különben is ilyen vizsgálattal minden esetben kap is egytelnek az ekeklő soha semmiféle kifogás annak működése ellen föl nem merült.“

De ezzel szemben is áll az a tény, hogy a segélynyújtás propozitát mérveknent pontos meghatározására a miniszteriumnak annak idején semmiféle statisztikai adatok rendelkez-

Frischman Elek és Társa, Szombathely, Király-utca 11. szám.

Állandó nyersolaj raktáron. 10 évig tartható részletfizetés. Minden konkurenciát kizáró ár és minőség, azonnali szállítás.

Garnitúrákra esztrélekek körtelnek.

Benzin és nyersolajmotorok.

Teljes locomobilis csaplékészetek.

Használt és jól javított csaplékészetek.

Mindenemű

gazdasági gépek és műszaki cikkek.

kezésre nem állottak, különösen nem azoknak a tényezőknek számszerű értékelésére, melyek hasonló intézkedésektől előrelátólag a miénknek nagyobb terhelést biztosítanak.

Elvège a rendkívüli magasan ítélt segélynyújtás veszedelmének eltenyészésére ott felhatalmazott a miniszterium az alapszabály azon rendelkezését, mely szerint ha az egyület a segélyezést nem bírta meg, úgy vagy lezáríthatja a segélyeket, vagy felmentheti a heti járulékokat. Tehát az ő szempontjaitól különös nehézségek támasztására sem akkor, sem most ok, fen nem forog.

Mivelből tehát nyilvánvaló, hogy az újabb és a rokkantságtól még távol álló tagok érdekében támasztott agyalok, teljesen megyugtató elosztást nem nyertek.

Minden félreértés elkerülése végett azonban hangsúlyoznom kell, hogy úgy cikomb tartalmát valamint annak intencióját teljesen félreértésnyújtók azok, akik abból most olvasták ki, mint annak utolsó mondatában kifejezést nyert. Figyelemmelni akartam az érdekelteket, hogy érdekeik és igényeik veszélyeztetve ne legyenek az egyület erejét meghaladó jelenlegi fizetésekkel. Győződésem, hogy a dolog miután értelmű és gondoskodni kívánó orvoslással. Ha ezért megdermedtem az agyunközvet, hát kérem a közvezenek agyon. Amit tettem, megtettem.

A városi közgyűlés.

Sopron, 1910 október 27.

A meglehetősen sovány tárgysorozat nem volt alkalmas különös érdeklődést kelteni és ha a huszárügy napirend előtti pont nem érvényesült morális kényszerrel, csak igen gyér látogatottsággal dicsekedhet volna a közgyűlés.

Mind amellettsel a gyűlés elég érdekességeket.

Négy interpellációval

leptek meg a városatyák, melyek közül az első *Szűldésy dr.* mondta el a *Haas-gyár* ügyében amely állítólag idegen áruk árúszállítását foglalkozik, ugyancsak a másodikát a *rendőrlétszám* millenoumi szolgálati évenek különörökkel való beszámítás miatt nyugdíj-jogosultságuk megállapításánál, a harmadik *Spitzer József*, a győr-sopron-ebefurint vasút állomáslátása ügyében és végül a negyediket *Látné Vilmos*, a gázgyár által be nem tartott szerződés miatt. Mind a negyre nézve csak előzetes felvilágosítást szolgálati a polgármester és a jövő őlesnek helyi alkalma a végleges választás alkalmával újabb ezen dolgokkal foglalkozhatni.

A huszárügy

ügye, napirend előtt *Rosenfeld Nánán dr.* indítvány alapján került tárgyalás alá. A közgyűlés egyhangúlag fogadta el az indítványt, mely szerint a szerb határ megnyitása végett sürgősen felir a város a miniszteriumhoz és hasonló eljárásra felhívja a többi városokat is.

A napirend tárgyalása alkalmával már csak a

gázgyári szerződés

kérdéséről kellett kezezelni az elős vita. Többek között a *Szűldésy dr.* *Látné Vilmos* *Sándor dr.* és *Spitzer József* választotta be a közgyűlés a szerződést felvilágosítandó küldöttség.

Komoly jellegű előtt a

Harka-kőbányai puszt

bérszerződés megváltoztatásának szükségét előadó tanács eljárást, melyet *Ráth Gyula* tett kezény bírálat tárgyává. Ugy a tanács eljárásával előzetelt szerződés szegés, valamint a bérlet tartókat képezett volt szalma és trágya elkönyvelés, illetve a város erőszakos károsítása, nem különben azért, hogy a tanács ezáltal is a közgyűlés megerősítésével előzetes indokolatlanul intézkedve a közgyűlést

a szabad elhatározás lehetőségétől megfosztja, a bűnös kárpótoltását és ellene a fogyni eljárás megindítását kívánja. A közgyűlés az ügy megválasztásával a polgármestert bízta meg, ki a legközelebbi gyűlésen jelentést teend.

Élénkebb vita még a

hátorsági husszek

közül fejlődött ki, amelynek többek között a *Schwartz Sándor dr.* feljegyzését igazoló tanács javaslata ellen, tömör, rövid beszédben bizonyította, hogy a tanács javaslata lényegében tárgyaltan, mert míg egyrészt a kérvény hatástanát túl nem lehet és ez csupán kénszorróság után értékesítően húst kívánja a hátorsági husszekbe kivághatni, másrészt az ennek a celnak szolgálatában álló hátorsági husszek intézménye, ha mindjárt nem is működött, de létezi soha meg nem szűnt. *Heimter Károly* rendőrkapitány felvilágosító és *Schwartz Sándor dr.* feljegyzését igazoló felszólalása után, a közgyűlés a hátorsági husszek kérdése felett napirendre tért.

Néhány segély utáni kérvény és nyugdíjgy elintézése után, a gyűlés negyed 5 órákor véget ért.

HIREK.

A brennbergi közsébnányáról ismét agaszott hírek keringenek. Allítólagos hanyag kezelés a bánya üzemét veszélyezteli. Az utolsó bányavizsgálat alkalmával a kikötött kir. bányamester megállapította, hogy a bánya egyik mellékküldésében földcsuszamlások várhatóak, amelyek az egész bányára nézve terhes következmények lehetnek. Ez alkalommal támadt nézeteltérésekkel kifolyólag *Riegl* bányáigazgató és a kir. bányamesternek között igen heves jelenléti júrszólások. A miniszterium most újra más szakértőket fog kiküldeni. Ennek kapcsán a „Radikal” esztőtörki száma igen távolon megjegyzi, hogy mily csodálatos ellentét uraikodik a város magatartása között akkor, ha milliomos bérőről van szó és akkor, ha kisemberek ügyét tárgyalja. A harka-kőbányai pusztá berbeadása alkalmával a többi kisgazdák minden elkezdhető és elkezdhetetlen vezáskos mellett köteleztettek, hogy egyetemleges felelősség terhe alatt összes vagyonukkal jölállanak, nehogy a bérlet valamely kis darabka földje zsebkönyök álltases-ek. Ellenben — a mint a „Radikal” nevezi — a milliomos „profitmayerok” garázda üzemével szemben, a város soha semmifele skrupulusokat nem tanúsított.

Áltami házbérszóra címe alatt foglalkoztak tavaly nyáron azokkal a botrányos állapotokkal, melyek a kőhídi felezásban uralkodnak. A koleravész réme újabb felszínre hozta ezt a kérdést és a kénszer hatása alatt, a mint látszik, dolgoznak is rendezésén. Hallomás szerint 9000 korona előirányzatot terveznek új lakásokat és bővítéseket a felezházban, amelyekhez a tervek is elkészültek már. Csak aztán kivitelezni kerüljön a dolog.

A kamarai választásokra való tekintettel a Soproni Polgári Egyesülés esztőtörtökön, jövő hó 3-án este 8 órákor a „Fehér Rozsa” szálló nagyteremében összgyűlést tart, melyen a kamarai választásoknál leendő összes érdekelteket szívesen lála vendéglé.

Nyomdászszabvány. Nyomdászaink mult vasárnap délután a szűk helyiségekben fenyvesen sikerült kabarett-előadást rendeztek. A műsor változatos és ügyes volt. A szép számmal megjelent közönség igen jól mulatott az igazán minden tekintetben sikerült előadással.

A hét honora. Az *ernyő*. — Miért jársz ebben az esőben ernyő nélkül? — Mert ma még nem voltam kávéháznál! — A *Ferencvárosban*. — Ha egy millió koronát találnál, visszadadnád a tulajdonosának?

— Ha szegény volna az illető, — igen, de ha gazdag volna, — nem! — A *Konyhádból*. Szakácsné: Hallja maga, Juci! Hiszen maga dédelgőben hanyasabb, mint a nagyszárm. Szobalány: Persze, hogy a vagyok. Mert én nem félek úgy megmondani az igazat, mint a nagysága. — *Az elv*. — Az én elvem: quieti non movere! — Mit tesz ez magyarul? — Azt bizony nem tudom! — *Az élethez*. — Mondja kérem, merre van itt a majomkertec? — Arra balra vagy kétszáz lépésre, de már el van foglaltva.

— *Támogatás*. — Igaz, hogy Ákos támogatja Chapovicset? — Igen. Mindig támogatja ha hazajön a koremből. — *Mentség*. Mit hozhat fel a vedelőre, — kérdezte a rendőrkapitány a doktort. — Hogy azok a vakreceptek mindig használtak. — Kinek? — Nekem és a gyógyszeresnek. — *Vigasz*. — Mondja Gömböc ur, igaz, hogy a feleséged ő nagysága megszokott a kocsiárra? — Jelenlétkelen dotog! Elszépen ugys felmondhatnám volna neki! — *Csak egy*. — Az én feleségemnek csak egy hibája van! — Mi az?

— Hogy hozzáim jött (Kakas Marton). — *Az okosabb*. Mama (kérlelve). Na, Pistuka, add oda azt az egy darabka oskoládát Bandikának. Tudod, hogy az okosabb enged. Pistuka. — Nem, anyóék bolond, hogy én legyek az okosabb! — *Irgység*. A spanyol köztársaság-párt. — Nini, ez a kis Portugália ugy hecege, mintha ő találta volna ki a spanyolviaszt. — *Pesti gyerekek*. Apa. — Te haszontalan lurkó, más megint inótt kapnál talárból. Fia. — Nem, anyóék bolond, hogy én legyek hokjtálatlan. — *Jó helyen*. Orvos. — Ugyan hol vertek be a fejtől ilyen alaposan, Janos gazda? Borosok János. — A „Jó egyetértés” korcsmában, installom. — *A jó pápaszem*. — Adjon az ifur pápaszomót.

— Milyen szánult kíván, léleci? — Nem kéne, akár mit is, csak adjon az ifur, amelyek lón a sógorom is lát. (Borszem Jankó).

Mohácsi hírek. (A halottra). A Mohácsos hetek óta járva szeszleg felépült kora megszűntnek tókinthető. A járványkórházból e heten engedték ki az utolsó betegeket. A járványorvosok és az ápolónők elutaztak Mohácsra. Mult szombaton délután társulatig tetek előjárásukat az alapszabály, hogy tekintettel a két hét óta szünetelő megbetegedésekre, omdia fel Mohácsot a vesztőgár alól. Az alispán fel is omdotta a vesztőgár és azóta a vendéglők és kávéházak is rendező zárorát tarthatnak, a vámházakból is csendőrökkel pápaszomót. Namdauer Mady kisasszonytal, örv. Landauer Józseffel gözmozdonytalanodás lenyáival. A polgári esketés délelőtt, az egyházi pedig délután 6 órákor a püspöktemplomban volt. Az egyházi esketést a völégény nagybátyja, *Hofmeister Ferenc* lakócsi plébános végezte, mely alkalmommal a templom szűkösség megeltt közönséggel. Az eskető plébános győnyőri bérdelet tartott az ifu párhöz és ott nyuzmban nekik ajánlkozta azon enést feszület, melyel az esketést végezte. — (Vizsga.) *Bakó* Karoly mohácsi posta- és távirásgejelítő a posta- és távirásgejelítési vizsgágot jó sikerrel letette.

Hatalos automból szerencsétlenesség. Vasárnap délután súlyos automból-szerencsétlenesség történt *Székelyudvarhely* határában levő *Szeke* közlő mellett. Autombólion Parajdórt jött dr. Kovács Gábor körvörös. Rajta kívül még a fia, két unokahuga, az egyik hölgy két leánykaja és a székelykeresztúri orvos két fia ült az autóban. A furak alatt a gép arómolt és felborult. A gép oly súlyosan esett az orvost 11 éves kis hugará, hogy a leányka orvost meghalt. Dr. Kovács is súlyosan megebesült, a többi utasnak az

TÖZSDEI JELENTÉSEK.

BUDAPESTI GABOGATÖZSDE. (50 kilogrammonként.)	
Buza áprilisa	16 45
Rozs áprilisa	7 83
Zab áprilisa	8 28
Tougeri májusa	6 48
BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.	
Magyar hitel	850 95
Osztrák hitel	696 —
4%-os koronajáradék	91 7
Államváltó	755 55
Jelzálogbank	520 —
Lezámlító Bank	613 25
Hasi Bank	367 —
Magyar Bank és Kereskedelmi részv. Rímanurányi	768 —
Salgótarjáni	701 —
Kroati vasút	645 —
Városi villamos	764 —
Adria	404 50
Atlantica	—
DÉCSI ÉRTÉKTÖZSDE.	
Osztrák hitel	666 —
Magyar hitel	802 25
Államváltó	755 —
Ajvasi	797 —
Déli vasút	115 25
Osztrák járadék	—

Jelentés

a soproni szarvasmarha-vásártéren felhajtott állatokról 1910. évi október hó 28-án.

Darab	Az állat neve	Eladási ár enyegbéli jobb minőség	
		K	K
Szarvasmarha.			
68	magyar fajta ökrök kg-ként	— 77	— 88
154	tarka ökrök hizott	— 80	1 —
41	bika kg-ként	— 78	— 98
232	kalibásznak való marha kg-ként	— 52	— 60
164	fejős tehén darabja	240 —	580 —
143	borjúk kg-ként	1 20	1 24
Sertések.			
154	hízott disznó kg-ként	1 10	1 20
223	szűdő kg-ként	1 —	1 12
1034	hízáló disznó darabja	18 —	72 —
138	malacok darabja	8 —	13 —

Ausztriába 396 darab szarvasmarha 81 vevő által szállítatott.

**Soproni Takarékpénztár
Sopron, Széchenyi-tér 19.**

Betétek
takarékpénztári kőnyre és folyószámlára.

Jelzálog kölcsönök.
Elsőleg
értékpapirokra.

Folyószámla hitel
fedezet mellett.

Váltólezámlítás.
Valamennyi üzletágban a legkedvezőbb feltételek.

Magánpénztár kibérlése
(Safe Deposits) páncél-szobában.

8 felek részére nyitva 9 — 12 óráig.

**Szombathelyi Takarékpénztár
részv.-társaság kőszegi fiókja**

Kőszeg, Király-ut 755.
(strucz-szálloda mellett.)

BETÉTEKET: elfogad betételőnyvevőkére és folyószámlára netto 4 százalékos kamatozással, a kamatozás a betétet követő napon kezdődik; betét kifizetéseket felmondás és levonás nélkül eszközöl.

KÖLCSÖNÖKET: u. m. váltó-, jelzálog-, folyószámla és zálogkölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett nyújt.

ÉRTÉKPAPIROKAT: napi árfolyamon vesz és elad. **SZELVÉNYEKET:** költségmentesen bevált.

ÖRZÉSRE: átvesz értékpapirokat és egyéb értékeket csekély díj mellett.

SORSOLÁS alá eső értékpapírok sorsolását költségmentesen ellenőrzi.

KÖZPONT: Szombathelyi (rég) Takarékpénztár részv.-társaság Szombathelyen.

Alapítotott: 1867-ben.

Alapítóké	1.200.000 korona.
Tartalékok	400.000 "
Takarékbetétek	14.000.000 "
Tiszta nyereség	191.000 "

HIRDETÉSEKET
felvesz a kiadóhiv. Sopron, Ógabona-tér 12.

Telefonszám: 205. Postakaraké: 20,935 sz.

HOFFMANN ERNŐ
műszaki nagykereskedő és műszaki gyárak vezérképviselője
Szombathely, Széll Kálmán-utca 8. szám.

Állandóan készleten van:

Kőszegi tűzfecskendők, kutak és szivattyúk. —	Bor-, sör- és víztömlők, perme- tezők és alkatrészek. —
Klingeri, Tauril, asbest és zsiros tömítések. —	Valódi „Dutour” svájci selyem, dróklétrészek. —
Gépszij fűző és varrószij. —	Mérlegek, hevederek és malmá- szafi cikkek. —
Legfinomabb orosz gépolajok, amerikai henger- és motor- olajok. —	Angol szerszámok lakatos- és kovácsműhelyek részére. —
Valódi „Orange” tovtotte gépszír és kocsikenőcs. —	„Oregon” szab. szíjkenőcs fő- elárusítója. —

Ponyvak és zsákok! Gummi különlegességek! Eredeti gyári árak!

Karbid nagyban és kicsinyben.

Külfeltevő Budapesten 1886. és 1899., Páris 1900., Pozsony 1902. és Sopron 1904-ben.

OKTATÁS

képzésségben (Slobj), rovatols lapos és domborsu írtaragásban, herakott munkában (interrieron), fa- és bűregésében, bűrdomborításban, ugyazintan szabóképzé-, mértani- és praktikus írtaragásban saját mintáin szerinti, amelyek Magyarországon ma már 300 iskolában alkalmaztatnak. — Átvessz mindennemű templómunkákat, u. m.: ollók, szűszűk, szűszűk stb. faragását és javítását. Tisztelettel

PINTÉR IGNÁC
Iparszak- és rajztanító
SOPRON, KURUCDOMB.

CSITKOVICS-KÁVÉHÁZ
teljesen újonnan berendezve. — Három kítőnő új billiárd. — Naponta

Zene=estély.
Kezdeté este 9 órakor. — Számos látogatást kél

CSITKOVICS PÁL, kávész.

Ilj. Gecseg Gyula

kelmestés, vegyészintő és tehernémű mosodája
SOPRON, Széchenyi-tér 12. és Ríso-úttör-utca 17. sz.

Elváltatok festésre és tisztításra egyenruhákat, őr- és női öltönyöket, diszít-butorsztyeteket, függönyöket, csipkéket, napernyöket, keztyűket, szőrméket, himzűseket, tollakat, selyem- és szövetrühákat stb.

Olcsó kölcsönök

VÁLTÓKRA: 2—3 aláírással üzleti és magánváltókat a legalacsonyabb kamattal mellett számolunk le.

JELZÁLOGRA: földbirtokokra és házakra kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett folyósítunk. Magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökhöz képest változtatunk (convertálunk).

ÉRTÉKPAPIROKRA: állami- és magánpapirokra kedvező feltételek mellett zálog (lo mbard) kölcsönöket nyújtunk.

Szombathelyi Takarékpénztár
r.-t. községi fiókja

KÖSZEGEN, Király-utca 755. sz.
(Strucz-szálloda mellett).

Egy
raktárhelyiséget
vagy **butoroztalan szobát**
:: keres november 1-ére ::
SCHAFFARTSIK,
SOPRON, Alsólőver-utca 32. szám.

WIESELMANN MÓR

tűzifa, poroszkészén, mesz, portland-cement és sör nagykereskedése : Szombathely, Széll Kálmán-utca 14.

Raktáron tartok:

KOVÁCSSZENET.

A szén leplombált zsákokban
----- szállítatik! -----

A szállító-kocsin hiteles mérleg van,
-- melyen a szén lemérhető! --

Gyors és pontos kiszolgálás!

Magán- és állami tisztviselőknél
-- 10 százalékos árengedmény! --

Telefon 116 és 98. Telefon 116 és 98.

A vasvári Erdőkezelőség szállít waggononkint elsőrendű

Gyertyán-, Cser-, Tölgyhasábfát,

továbbá I-sőrendű

fürészelt dorongfát.

Megrendelések:

Strém Károly urhoz
Nagykanizsára intézendők.

KOVALD PÉTER ÉS FIA

cs. és kir. szab. kelme- és szőrmefestő, vegytisztító és gőzmosó-gyár
BUDAPEST, VII., SZÖVETSÉG-UTCA 37. SZÁM

megbírói kényelnet szem előtt tartva oltározta, hogy minden tekintélyes vidéki városban képviseletet létesít és ezáltal módot nyújt a n. é. közönségnek arra, hogy céget — a csomagolás és postaköltségek mellőzésével — közvetlenül felkereshesse.

STERN GEZA ur CSEPREGBEN

vette át a képviseletet és a gyár rendes áráiban vállalja az őr-, női- és gyermeköltönyök, diszítő- és butorozatok, függönyök, kézimunkák, szőnyegek, eszlekes vegaruk, szőrme- stb.-ek vegytisztítását és festését.

Ugyszintén ágytollak tisztítását és feheremlék mosását is.

A nagyérdemű közönség biztosítva kifogástalan munkájáról és mindenkor méltányos árairól, szíves jóindulattal és figyelembe ajánlja a képviseletet és számos megatartást kér a

15-1

Butorok.

Minden butorvásárlónak saját jól fellogott érdeke hogy butorszükségletét

GOSZTONYI GYULA
műasztalosnál

Sopron, Petőfi-tér 7. sz. a. szereze be,

hol mindennemű butorok a legszebb és legjobb kivitelben, jó alás mellett, a saját műhelyében készülnék. Ugy képzésnért, mint részletfizetésre a legelőcsőbb árakat számít, melyről teljes feletésére vállaltatik. Minden megrendelés a rendeltetésére :: a legújabb tervek és rajzok szerint készült. ::

Kovald Péter és fia cég.

BRAUN FERENC, Locsmánd

GÉPGYÁR ÉS VASÖNTÖDE.

.. Ajánlja szecsckavágó- és répvágó-gépeit. ..

ELŐNY-ÁRAK:

Táresrszerű szecsckavágógép.

Jegyz	Súlyteltség mm-ben	Köröknek átmérője mm-ben	Súlyja kg-ban	Árak 6 havi elfogadányra	Közpénz ellen
U. 8	110	90	135	kor. 75 — 74	kor. 88 — 87
U. 10	205	120	155	82	74
U. 12	210	130	170	88	88

1 pár kőlen váltóval keres U. C. U. D. S—K.

1 dbó villa jégnyújtásra 2—4.

Dobrszerű szecsckavágógép

vasállból, fűtésállból, 3 kocszi, 3 súlykerék és csatlósos szűfűlével.

Jegyz	Súlyteltség mm-ben	Súlykerék átmérője mm-ben	Súlyja kg-ban	Árak 6 havi elfogadányra	Közpénz ellen
U. T.	160	90	110	kor. 85 — 84	kor. 88 — 87
U. T. N.	200	90	115	88	78
L. U. T. N.	200	90	118	82	86

Az L. U. T. N. jegyz gép emelővel nyomófelület van ellátva.

Hengeres répvágó

hútlósra hengerez, becsart legakkal és súlykerékkel.

Jegyz	A fogak száma	Súlykerék mm-ben	Súlyja kg-ban	Árak 6 havi elfogadányra	Közpénz ellen
W. I.	12	560	47	kor. 35 — 34	kor. 39 — 38
W. II.	24	900	65	37	34

Kézi hengeres répvágók darabost vágják és legjobban megfelelnek a kinyújtásoknak.

Könyv- és könyvnyomdai munkákat szép és tisztá kivitelben szállít
a »Petőfi« Könyvnyomda R.=T. — Sopron.